

Nr 72.

Av herr **Törnkvist**, om livränta åt järnvägsarbetaren Erik Johan Eriksson.

Järnvägsarbetaren Erik Johan Eriksson, född 5 november 1874, som sedan år 1910 arbetat i statens järnvägars tjänst, drabbades vid stensprängningsarbete för statens järnvägars räkning den 17 oktober 1914 av en olycka, som berövade honom synförmågan på båda ögonen. Enligt samstämmiga vittnesbörd, av vilka ett, utfärdat av arbetsförmannen C. A. G:son Granath, här bifogas (bil. 1), berodde olyckan därpå, att vid skottflossning använd stubintråd var bristfällig. Skuld till olyckan kan sålunda icke vidlåda Eriksson, vilket jämväl bestyrkes av arbetschefen, baningenjör Anton Larsson. (Se bil. 2).

Eriksson har blivit tillerkänd en livränta årligen på 300 kronor. Denna livränta har emellertid ännu inte ansetts lämpligt att utbetala, utan uppbär E. i stället fortfarande och intill den 31 december 1918 en sjukavlöning av 3 kronor per dag (se bil. 3), för att E. skall beredas tillfälle att genomgå lärokurs vid k. hantverksskolan för blindas i Kristinehamn, med början under hösten 1916. Eriksson har ej kunnat beredas plats i nämnda skola, utan har han i stället börjat i blindskolan i Göteborg, i vilken stad han är bosatt. Järnvägsmyndigheterna ha emellertid funnit anledning att fortfarande i stället för livränta utbetala sjukavlöning med 3 kronor om dagen till Eriksson, under förutsättning att han så fort ske kan söker och vinner inträde vid k. hantverksskolan för blindas och intill dess fortfarande begagnar sig av privat undervisning i den utsträckning ske kan.

För Eriksson, som har hustru och tre minderåriga barn att försörja, är redan tre kronor om dagen litet för att trygga en någorlunda dräglig tillvaro, men också denna ersättning uppbär han tack vare järnvägsstyrelsens stora tillmötesgående. När villkoren för sjukavlöningens utgående upphört, utgår emellertid, enligt tillämpad ordning, en årlig livränta av 300 kronor. Visst synes vara, att, då Eriksson under vissa villkor tillerkänts fortsatt sjukavlöning i stället för livränta under en tid av över tre år, sedan rätten till sjukhjälp formellt upphörde (från 1 december 1915 till 31 december 1918), järnvägsstyrelsen i högsta grad beaktat omöjligheten för en arbetets invalid

Bihang till riksdagens protokoll 1917. 4 saml. 33 häft. (Nr 72.)

att kunna draga sig fram med sig och sin familj på ett årligt belopp av 300 kronor. Genom den nya olycksfallslagen av år 1916 har också riksdagen för sin del biträtt en sådan mening.

I lag av 5 juli 1901 angående ersättning till följd av olycksfall i arbete stadgas i § 3, att staten har ersättningsplikt i vissa fall mot skadad arbetare, däremot gälla icke för staten de regler för fixering av ersättningsbeloppets storlek i förekommande fall, som samma lag föreskriver för arbetsgivare i privat verksamhet. I regeringspropositionen till riksdagen år 1900, som i denna del synes ligga till grund för riksdagens beslut år 1901, uttalas: »Då staten och kommunerna äro skyldiga att giva ersättning för olycksfall i varje av dem idkad farlig verksamhet, finnes uppenbarligen icke något behov att, beträffande dessa arbetsgivares ersättningsskyldighet, särskilt uttala en regel, svarande emot den för enskilda arbetsgivare uppställda.»

Staten har sålunda full frihet att i varje särskilt fall reglera ersättning åt i arbete skadad arbetare. Denna frihet är det så mycket större anledning att på ett liberalt sätt använda redan nu, som, efter 1916 års olycksfallslags antagande, ingen hållbar grund för det allmänna synes finnas att därefter utbetala skadeersättning enligt den gamla lagens för privata arbetsgivare ännu gällande principer.

På grund av det anförda hemställes,

att riksdagen måtte besluta tillerkänna järnvägsarbetaren Erik Johan Eriksson, Göteborg, som ersättning för skada (hel invaliditet) till följd av olycksfall i arbetet för statens järnvägar en årlig livränta av 800 kronor, att utgå från dag då sjukavlöningen upphör att utgå.

Stockholm den 24 januari 1917.

Algot Törnkvist.

Bilaga 1.

På begäran får jag härmed intyga, att den stubintråd, som Johan Eriksson använde för söndersprängning av sten till skärv för väganläggningen vid Aspen lördagen den 17 oktober 1914 av mig befunnits felaktig, när jag på måndagen av samma tråd avskar en 20 cm. bit och antände, den tog en tid av cirka 4 min. innan den var utbrunnen.

Även använde jag som prov tre av de andra trådarna för vägopläggningsarbetet vid Aspevik. Jag laddade tre stenar och tog av samma trådar, som Eriksson lagat till, alla var lika långa, cirka 45 à 50 cm., två av dem brann skotten av efter normal tid men det tredje kom mellan 4 à 5 min. efter.

Alltså måste, enligt mitt förmenande, tråden vara anledning till olyckan.

Hagalund den 18 december 1915.

C. A. G:son Granath,
Arbetsförman.

Avskrift.

Bilaga 2.

På begäran vitsordas härmed, att arbetaren Erik Johan Eriksson, född den 5 november 1874, genom olycksfall vid bergsprängningsarbete den 17 oktober 1914, utan eget förvällande skadades med påföljd att han mistat synförmågan på båda ögonen.

Eriksson är icke yrkeskunnig på annat område och är sålunda alldeles oförmögen att bidra till sitt och sin familjs uppehälle.

Eriksson har före olycksfallet varit en särdeles arbetsam, kunnig och duglig arbetare i sitt fack och har uteslutande mycket goda vitsord rörande sitt föregående liv ochandel. Han rekommenderas till det bästa för erhållande av pension från riksförsäkringsanstalten.

Göteborg den 26 januari 1916.

Anton Larsson,
Baningenjör, arbetschef.

Rätt avskrivet intyga:

Bror Lindberg,
»Ny Tid», Göteborg.

A. E. Andersson,
»Ny Tid», Göteborg.

Avskrift.

Bilaga 3.

Till Kungl. Järnvägsstyrelsen, Kameralbyrån, Stockholm.

Med överlämnande av en hit inkommen, den 14 december 1916 dagtecknad ansökan från arbetaren Erik Johan Eriksson om sjukavlöning under 1917 får Distriktsförvaltningen anföra följande.

Genom kungl. styrelsens skrivelse 31 juli 1916 (D. n:r Kbr 490) har Eriksson beviljats sjukavlöning under tiden $\frac{1}{1}$ 1917— $\frac{31}{12}$ 1918 med 3 kronor per dag för att genomgå lärokurs vid kungl. hantverksskolan för blinda i Kristinehamn med början under hösten 1916.

Av här företedd skriftväxling med kungl. hantverksskolans rektor framgår, att Eriksson icke, trots att han redan den 31 januari 1916 anmälde sig, kunnat vinna inträde vid skolan i den lärokurs, som började hösten 1916, men att han har utsikt att komma in hösten 1917.

För att i allt fall begagna tiden har Eriksson, såsom av det i avskrift här närlagda intyget framgår, sedan 31 augusti innevarande år erhållit undervisning vid

Blindskolan i Göteborg och ämnar Eriksson fortsätta där tillsvidare, om det bliver honom möjligt.

Erikssons behov av understöd vitsordas och bifall till hans föreliggande ansökan förordas under förutsättning att han så fort ske kan söker och vinner inträde vid kungl. hantverksskolan för blinda och intill dess fortfarande begagnar sig av privat undervisning i den utsträckning detta kan ske.

Göteborg den 19 december 1916.

E. Bergström.

Till Kungliga Järnvägsstyrelsen, Stockholm.

I skrivelsen den 31 juli 1916 till distriktsförvaltningen vid II distriktet har kungl. järnvägsstyrelsen godhetsfullt medgivit att till mig skulle få utbetalas ett belopp av 3 kronor per dag under två års tid. För den händelse jag under innevarande år vunnit inträde i kungl. hantverksskolan för blinda i Kristinehamn. Jag har sökt inträde i nämnda skola men därifrån den 26 juni i år fått meddelande, att jag då icke kunde få plats därstädes, vars skrivelse löd på följande sätt:

Kungliga Hantverksskolan för blinda i Kristinehamn den 26 juni 1916.

Eder ansökan om inträde vid blindskolan denna dag anlant har tyvärr inga utsikter att kunna beviljas, enär mer än hälften av tidigare inkomna ansökningar t. v. brist på plats måst avslås. Min förhoppning att redan i höst få till stånd en ny avdelning vid skolan har strandat till följd av de därmed förenade kostnaderna. Kanske ha vi bättre lycka nästa år.

Högaktningsfullt

Oskar Thurén.

För att i någon mån skaffa mig en ersättning för den undervisning jag icke nu kunnat erhålla i Kristinehamn har jag den 31 augusti i år börjat i blindskolan i Göteborg. Jag vågar under sådana omständigheter på nytt ingå till kungliga järnvägsstyrelsen och anhålla att även under år 1917 få som jag hittills blivit beviljad, fortfarande den förlängda sjukhjälp å 3 kr. om dagen, alldenstund jag med hustru och 3 minderåriga barn icke kan ens tillnärmelsevis försörja mig på den livränta av 300 kr. per år, som i annat fall bleve min enda inkomst.

Göteborg den 14 december 1916.

Vördnadsfullt]

Erik Johan Eriksson,
genom] *Edla Eriksson.*